

Huvudman

Herrljunga kommun
herrljunga.kommun@herrljunga.se

Beslut

Datum 2026-06-09

Dnr SI 2023:6865

Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Altorpskolan A C i Herrljunga kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 december 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde, utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys, under höstterminen 2023 en tillsyn av Altorpskolan AC som är en grundskola med årskurserna 7-9 i Herrljunga kommun. I tillsynen, som innefattade besök vid skolenheten, kontrollerades om verksamheten vid Altorpskolan AC följde gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, extra studietid, särskilt stöd och åtgärdsprogram, arbetet med kränkande behandling, arbetet med trygghet och studiero, frånvaro samt modersmålsundervisning.

Vid tillsynen konstaterades brister i flera delar av verksamheten och Skolinspektionen beslutade därför den 7 mars 2024 att förelägga Herrljunga kommun att senast den 14 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, extra studietid, anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram samt arbetet med kränkande behandling. Vidare tilldelade Skolinspektionen Herrljunga kommun en anmärkning avseende brister i arbetet med att utreda och åtgärda elevers frånvaro samt anmäla till huvudmannen att en frånvaroutredning har inletts.

Första uppföljningen i ärendet

Herrljunga kommun inkom den 14 juni 2024 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Som en del av uppföljningen i ärendet genomförde Skolinspektionen i oktober 2024 ett besök vid skolenheten, då bland annat intervjuer genomfördes med lärare, personal i elevhälsan samt rektorn.

Vid uppföljningen konstaterades att många av bristerna kvarstod och det konstaterades även några nya brister i verksamheten. Den 13 februari 2025

beslutade Skolinspektionen att på nytt förelägga Herrljunga kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utredning av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, arbetet med att utreda elevers frånvaro samt arbetet med kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna skulle senast den 22 augusti 2025 skriftligen ha redovisats till Skolinspektionen.

Andra uppföljningen i ärendet

Herrljunga kommun inkom den 21 augusti 2025 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Som en del av uppföljningen genomförde Skolinspektionen i september 2025 ett oanmält besök vid skolenheten. Vid besöket begärdes bland annat dokumentation in från huvudmannen, och lektionsbesök och intervjuer med lärare som undervisar i särskild undervisningsgrupp genomfördes. I oktober 2025 genomfördes intervjuer med representanter för elevhälsan samt med rektorn.

Vid uppföljningen konstaterades återigen att många av bristerna kvarstod. Skolinspektionen beslutade den 18 december 2025 att förelägga Herrljunga kommun att vid vite av 1,5 miljoner kronor vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utredning av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, arbetet med att utreda elevers frånvaro samt arbetet med kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna skulle senast den 31 mars 2026 redovisas till Skolinspektionen.

Nuvarande uppföljning i ärendet

Herrljunga kommun har den 31 mars 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har även begärt att ta del av kompletterande dokumentation som huvudmannen efter anstånd inkom med den 8 maj 2026. Därtill har en intervju med rektorn genomförts den 28 maj 2026.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Herrljunga kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpits.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skolinspektionens senaste beslut

I Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 bedömdes att det fortsatt fanns flera omfattande brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att utredningar om elevers behov av särskilt stöd inte hade påbörjats för samtliga elever som anmälts till rektorn, att rektorn inte efter en utredning fattade beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram, att elever gavs särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp och/eller anpassad studiegång utan utredning och/eller åtgärdsprogram samt att nya beslut om åtgärdsprogram inte fattades efter en utvärdering.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 framgår att rektorn initierat en genomgång av samtliga elever som har anmälts till rektorn, som utretts för särskilt stöd och/eller har särskilt stöd med eller utan åtgärdsprogram. Utifrån genomlysningen har en översikt tagits fram och för de elever där utredningar eller beslut om åtgärdsprogram tidigare saknats har utredningar genomförts och åtgärdsprogram beslutats.

Skolinspektionen har fått ta del av en sammanställning av samtliga elever som har anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd, sammanlagt 47 elever. Av sammanställningen framgår att vid tidpunkten för huvudmannens redovisning hade utredningar för 39 elever genomförts, tre utredningar hade påbörjats men ej avslutats och fem elever var nyligen anmälda och utredningar hade ännu inte påbörjats. Enligt huvudmannens redovisning har rektorn efter genomförda utredningar fattat beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram. Samtliga elever som har behov av särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp och/eller anpassad studiegång har enligt huvudmannens redovisning numera en utredning om särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att av 24 åtgärdsprogram där angett utvärderingsdatum har passerat har utvärderingar genomförts i december 2025. Rektorn har därefter enligt redovisningen fattat beslut om att upprätta nya åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har även begärt att få ta del av utredningar om särskilt stöd, åtgärdsprogram samt utvärderingar av åtgärdsprogram för tio slumpmässigt utvalda elever, några elever i varje årskurs. Samtliga tio

elever har en utredning om särskilt stöd som har genomförts av specialpedagog eller speciallärare, och efter utredningen har rektorn beslutat om åtgärdsprogram. Av dokumentationen framgår även att elevernas åtgärdsprogram har följts upp och utvärderats samt att rektorn efter en utvärdering beslutat om att upprätta ett nytt åtgärdsprogram. Avseende några elever har en utvärdering inte genomförts då åtgärdsprogrammen nyligen upprättats och datum för utvärdering ej passerat.

I intervju berättar rektorn att utredningar avseende de elever som vid tidpunkten för huvudmannens redovisning inte hade påbörjats, att dessa nu har påbörjats samt att några är färdigställda. Avseende de tre elever som i redovisningen uppgavs vara påbörjade men ännu inte avslutade säger rektorn att utredningarna för två elever har avslutats och för en elev pågår utredningen fortfarande. Vidare uppger rektorn att det numera finns en rutin som säkerställer att rektorn efter en utredning fattar beslut om att upprätta ett åtgärdsprogram alternativt att inte upprätta åtgärdsprogram. Samtliga elever som har ett upprättat åtgärdsprogram har också numera en utredning om särskilt stöd. Rektorn säger också att samtliga elever som har insatser som särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång har aktuella åtgärdsprogram samt att det numera finns ett systematiskt arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas åtgärdsprogram samt att rektorn därefter fattar beslut om nytt åtgärdsprogram eller att åtgärdsprogrammet ska avslutas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det också framgå när åtgärden ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte

överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Av skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Av skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i arbetet med särskilt stöd får anses ha avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med elevers frånvaro

Skolinspektionens senaste beslut

I Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 bedömdes att det fortsatt fanns omfattande brister i skolenhetens arbete med att utreda och åtgärda elevers upprepade eller längre frånvaro. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att frånvaroutredningar inte hade påbörjats för alla elever som identifierats ha upprepade eller längre frånvaro, och att frånvaroutredningar i många fall, trots att lång tid förflutit, inte hade färdigställts, samt att åtgärder för att komma tillrätta med elevers frånvaro inte hade genomförts.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 framgår att all personal har fått information om skollagens bestämmelser om vad som gäller vid elevs frånvaro, när en utredning ska startas samt att en frånvaroutredning ska ske skyndsamt. Vidare har rektorn tagit fram en rutin för arbetet med elevers frånvaro vilken tydliggör hur arbetet ska genomföras och fördelas mellan skolvärd, mentor, kurator och rektor. All personal har fått ta del av rutinen samt har påbörjat implementeringen av det nya arbetssättet. Av rutinen framgår exempelvis att skolvärd regelbundet läser av samtliga elevers frånvaro, att mentorn initialt i frånvaroutredningen kontaktar vårdnadshavare och att kuratorn genomför en ISAP (Inventory of School Attendance Problems) tillsammans med eleven samt analyserar utredningen. Elevhälsan, där rektorn ingår, beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas, vilka dokumenteras i en handlingsplan som kontinuerligt följs upp av elevens mentor. Vidare anger huvudmannen i sin redovisning att frånvaroutredningar har påbörjats för samtliga elever som identifierats med upprepad eller längre frånvaro samt att adekvata åtgärder har vidtagits för att öka elevens närvaro. 16 frånvaroutredningar har enligt redovisningen genomförts under vårterminen 2026 och 27 frånvaroutredningar som påbörjades under höstterminen 2025 har slutförts.

Skolinspektionen har begärt att få ta del av frånvaroutredningar för sex slumpmässigt utvalda elever. Samtliga sex elever har en frånvaroutredning samt en handlingsplan där beslutade åtgärder framgår. Åtgärderna består exempelvis av stödinsatser i form av extra anpassningar eller särskilt stöd, kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare, samverkan med externa samt utökad studiehandledning på modersmålet.

Rektorn bekräftar i intervju att all personal har getts kompetensutveckling i form av genomgångar och workshops om hur arbetet med elevers frånvaro ska genomföras. Rektor säger att hon tillsammans med elevhälsan utifrån frånvaroutredningens resultat arbetar med att identifiera vilka åtgärder som ska vidtas. De åtgärder som vidtagits för eleverna anser rektorn vara adekvata utifrån elevernas behov. Vidare uppger rektorn att det numera finns ett systematiskt arbete med att fånga upp elevers frånvaro och att genomföra frånvaroutredningar.

Rättslig reglering

I skollagen anges att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som anges i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till frånvaron skyndsamt utreds om det inte är

obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att

1. all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och
2. personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i arbetet med elevers frånvaro får anses ha avhjälpits. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Skolinspektionens senaste beslut

I Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 bedömdes att det fortsatt fanns brister i arbetet med att utreda och åtgärda kränkande behandling. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att endast ett fåtal anmälningar om kränkande behandling hade utretts samt att åtgärder för att säkerställa att den kränkande behandlingen ska upphöra inte hade vidtagits.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 18 december 2025 framkommer att lärare och övrig skolpersonal har informerats om skollagens bestämmelser om utredning av anmälningar om kränkande behandling och att en sådan utredning ska ske skyndsamt, samt när och hur åtgärder ska vidtas för att förhindra framtida kränkande behandling. Vid ett informationstillfälle fick personalen även information om hanteringen i huvudmannens webbaserade ärendehanteringssystem samt om elevhälsans månatliga uppföljning av inkomna ärenden. Därefter har personalen även haft ett

möte där arbetsgången förklarats i detalj samt hur ansvarsfördelningen ser ut gällande vem som ansvarar för att anmäla till rektorn att en elev kan ha utsatts för kränkande behandling och vem som ansvarar för utredning, åtgärder samt uppföljning. Vidare anger huvudmannens redovisning att 19 anmälningar har inkommit under perioden den 20 augusti 2025 till och med den 31 mars 2026, samt att samtliga anmälningar har utretts och åtgärder vidtagits. Redovisningen anger att i samtliga ärenden har utredningen visat att eleven utsatts för kränkande behandling.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga kränkningsärenden där anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning framgår. Av ärendena framgår att samtliga ärenden har utretts och att åtgärder vidtagits, exempelvis kuratorssamtal, skriftlig varning, extra anpassningar för att undvika störningar i studieron och att personal ska vara extra vaksamma under en period. Vidare framgår av dokumentationen att ärendena har följts upp för att säkerställa att den kränkande behandlingen har upphört.

I intervju berättar rektorn att i normalfallet ansvarar mentorerna för att genomföra kränkingsutredningar samt att ett omfattande arbete för att stärka personalens kunskap om utredningsarbete har genomförts. Förståelsen hos personalen har successivt ökat och det finns en fortsatt plan för arbetet framgent. Vidare uppger rektorn att hennes deltagande i kränkingsärenden varierar men att hon följer upp och deltar i avstämningar. Rektorn ger också flera exempel på åtgärder som vidtagits samt uppger att dessa kan vara både åtgärdande och förebyggande.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att

1. all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och
2. personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i arbetet med kränkande behandling får anses ha avhjälpes. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Carina Vesterlind

Beslutsfattare

Signerat av: Carina Vesterlind

X Madeleine Olofsson

Föredragande

Signerat av: Madeleine Olofsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Claes Börjesson och regionjurist Johan Kylenfelt medverkat.